

Målnummer:	Ö600-84	Avdelning:	
Domsnummer:	SÖ435-84		
Avgörandedatum:	1984-09-18		
Rubrik:	Spörsmål huruvida de förutsättningar för delgivning genom s k spikning som anges i 15 § 2 st delgivningslagen (1970:428) förelegat.		
Lagrum:	15 § 2 st. delgivningslagen (1970:428)		
Rättsfall:	NJA 1983 s. 544		

REFERAT

(Jfr 1983 s 544)

I ansökan om betalningsföreläggande, som inkom till Göteborgs TR d 31 maj 1983, yrkade Panco A/S förpliktande för Nordisk Import Nimex AB att utge 16 580 norska kr eller motsvarande belopp i svenskt mynt jämte ränta och kostnader. Slutbevis meddelades d 14 nov 1983. Sedan Nimex ansökt om återvinning och TR:n återupptagit målet, kallades parterna till muntlig förberedelse d 21 dec 1983. Nimex uteblev från förhandlingen och Panco begärde tredsokod. TR:n meddelade tredsokod d 28 dec 1983. I domen antecknades att Nimex' rätt till återvinning var förfallen.

Nimex anförde i HD besvär över domvilla och yrkade undanröjande av tredsokodomen och återförvisande av målet till TR:n. Nimex åberopade att vid TR:n förekommit grovt rättegångsfel genom att tredsokodomen meddelats trots att bolaget inte rätteligen delgivits kallelse till förhandlingen d 21 dec 1983.

Panco bestred bifall till besvären.

TR:n (rådmannen Sjögren) anförde i ett av HD infortrat yttrande: TR:n har tidigare å samtliga tvistemålsavdelningar haft ett flertal mål där B.L. varit inblandad och där uppenbara svårigheter förelegat med delgivningsförsöken. I nu förevarande mål har spikning först skett i samband med målet om betalningsföreläggande. Då kallelse till nu ifrågavarande förhandling skulle ske genom att svaranden - genom B.L. - sökt återvinning, blev jag uppringd av stämningssmannen som omtalade att svaranden genom B.L. vid två tillfällen vägrade att öppna för delgivning samt att förhållandena för stämningssmannen genom långvarig erfarenhet beträffande B.L. var sådana att det skulle bli omöjligt att få svaranden genom B.L. delgiven på annat sätt än genom spikning. Min egen erfarenhet tidigare av mål med B.L. var sådan att jag i och för sig delade stämningssmannens synpunkt. Jag hade före telefonsamtalet med stämningssmannen beslutat om spikning men något fel hade uppstått vid expediering av kallelsen till stämningssmannen. Anledningen till mitt beslut om spikning var den korta tid som förflutit sedan spikning hade måst ske i målet, nämligen d 1 nov 1983. För stämningssmannen bekräftade jag därför vid telefonsamtalet att spikning skulle ske och detta omtalade jag ytterligare en gång samma dag för stämningssmannen, då denne ringde på nytt och förklarade att förnyat ordinarie delgivningsförsök varit lönlöst, varför spikningsförfarandet slutligen hade måst företagas. Spikning skedde enligt stämningssmannen på adress (adress uteslutet här), B.L:s hemadress, den adress som tidigare använts vid delgivning med svarandebolaget.

Målet avgjordes efter föredragning.

Föredraganden, RevSkr Sandesjö, hemställde i betänkande att HD måtte meddela följande beslut: TR:n förordnade d 28 nov 1983 att delgivning av kallelsen å Nimex till den muntliga förberedelsen fick ske genom s k spikning enligt 15 § 2 st andra meningen delgivningslagen (1970:428). Behörig företrädare för bolaget är dess styrelseledamot B.L. med bostadsadress (adress uteslutet här) i Göteborg. Av ett av stämningssman d 12 dec 1983 utfärdat bevis framgår att kallelsen samma dag i slutet kuvert nedlagts i brevlådan till B.L:s bostad.

I HD är upplyst att Nimex sedan d 3 okt 1983 har kontorslokaler under adress Norra (adress uteslutet här) i Göteborg. Såvitt framgår av handlingarna har något försök att enligt 13 § delgivningslagen delge bolaget på nämnda adress ej företagits. Vid sådant förhållande har förutsättningar saknats att meddela beslut om delgivning av kallelsen genom spikning. Stämningssmannens åtgärd d 12 dec 1983 att lägga kallelsen i B.L:s brevlåda har därför inte haft verkan som delgivning.

Det rättegångsfel som förekommit ledde till att tredskodom meddelades och kan därmed antas ha inverkat på målets utgång. Särskilt med hänsyn till att målet gällt återvinning mot bevis i mål om betalningsföreläggande att utmätning må äga rum och att något allmänt rättsmedel inte står till buds för part mot vilken tredskodom i sådant återvinningsmål givits får rättegångsfelet bedömas som grovt.

På grund av det anförda undanröjer HD jämlikt 59 kap 1 § 5 RB tredskodomen d 28 dec 1983 och återförvisar målet till TR:n för erforderlig behandling.

HD (JustR:n Holmberg, Mannerfelt, Sven Nyman, Broomé och Gad, referent) fattade följande slutliga beslut: Såvitt angår läget när TR:n hade att ta ställning tillfrågan om förfarandet vid delgivning av kallelsen till den muntliga förberedelsen framgår av utredningen i målet till en början följande. Nimex hade tidigare bedrivit sin verksamhet i kontorslokaler vid Allhelgonagatan i Göteborg men hade avflyttat därifrån till för TR:n och delgivningsmyndigheten okänd adress. Behörig ställföreträdare för bolaget var dess ende styrelseledamot B.L. med bostadsadress (adress uteslutet här) i Göteborg. I målet om betalningsföreläggande skedde delgivning av handlingarna med bolaget, sedan TR:n meddelat förordnande om delgivning enligt 15 § 2 st delgivningslagen (s k spikning), genom att försändelsen nedlades i brevlådan till B.L:s bostad. I det delgivningsärendet uppgav stämningssmannen bl a att B.L. var väl känd för personalen på delgivningscentralen som "en notorisk smitare", som aldrig öppnade dörren vid påringning, höll sig undan med avsikt och flydde på gatan från stämningssmannen.

Som framgår av rättsfallet NJA 1983 s 544 är det en första förutsättning för att beslut skall få fattas om spikning - vari inbegrips att, såsom här skett, handling delges genom att den i slutet kuvert lämnas i den söktes hemvist - att möjligheten att åstadkomma delgivning på ordinär väg har prövats i det aktuella delgivningsärendet. I den delen har ett fel förekommit hos TR:n enligt vad som framgår av dess yttrande. Beslut om spikning hade nämligen till en början fattats på grundval av tidigare erfarenhet i målet och ej med anledning av misslyckade delgivningsförsök i ordinär ordning i den delgivningsfråga som aktualiserades när det gällde kallelsen till förberedelsen. TR:ns berörda fel blev emellertid utan betydelse genom att det faktiskt, enligt vad som framgår av utredningen, skedde försök till delgivning med B.L. i ordinär ordning innan stämningssmannen tillgrep spikning; efter dessa delgivningsförsök i ordinär ordning mellankom för övrigt nytt spikningsbeslut från TR:n vilket inte ger anledning till anmärkning i nu nämnda hänseende.

En ytterligare förutsättning för delgivning genom spikning är att det finns anledning antaga att den sökte avvikit eller på annat sätt håller sig undan. Att

denna förutsättning i avseende på B.L., som i delgivningslagens mening (9 § nämnda lag) var den sökta, får anses klarlagt.

Utifrån de förhållanden som var kända för TR:n vid tiden för delgivningsförfarandets fullbordan har alltså inte i berörda hänseenden och ej heller i övrigt förekommit något rättegångsfel av beskaffenhet att kunna leda till bifall till domvillobesvären.

Emellertid återstår frågan huruvida det skall tillmätas betydelse om det rent faktiskt, i det förordade, förhöll sig så att förutsättning för spikning inte förelåg. Frågan uppmärksammades vid delgivningslagens tillkomst av lagrådet (prop 1970:13 s 226), som fann, utan motsägelse senare i lagstiftningsärendet, att frågans lösning kunde överlämnas till rättstillämpningen.

I förevarande fall är i HD upplyst att bolaget d 3 okt 1983 flyttat sin verksamhet till ny kontorslokal på Norra Nils Erikssonsgatan i Göteborg. Något delgivningsförsök enligt 13 § delgivningslagen har inte gjorts på den nya adressen före spikningen. Det har emellertid berott på att adressändringen inte var känd för TR:n eller stämningsmannen. Skulden härför åvilar väsentligen B.L. som, när han för bolagets räkning i nov 1983 gjorde ansökan om återvinning, i strid mot 33 kap 1 § RB, underlät att lämna uppgift om bolagets adress. Ej heller i nu berört avseende föreligger därför grund för bifall till domvillobesvären.

I enlighet med det anförda lämnas nämnda besvär utan bifall.

Sökord: Delgivning; Spikning; Betalningsföreläggande

Litteratur:
